

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
دانشکده پرستاری و مامایی خرم آباد

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری سالمندی

عنوان

ترجمه فارسی و روانسنجی پرسشنامه "کیفیت زندگی سالمندان مبتلا به سرطان (EORTC QLQ-ELD14)"

نگارنده

پریا یونسی

استاد راهنما

دکتر ماندانا ساکی

استاد مشاور

دکتر فاطمه محمدی پور

پائیز ۱۴۰۴

چکیده

مقدمه و هدف: با افزایش چشمگیر جمعیت سالمندان در ایران و سهم بالای آنان در ابتلا به سرطان، ارزیابی کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در این گروه از بیماران اهمیت فزاینده‌ای یافته است. با وجود ابزارهای متعدد سنجش کیفیت زندگی در بیماران سرطانی، تاکنون پرسشنامه‌ای معتبر به زبان فارسی که به‌طور اختصاصی برای سالمندان مبتلا به سرطان طراحی شده باشد، در دسترس نبوده است. هدف این مطالعه، ترجمه استاندارد و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی EORTC QLQ-ELD14 ابزار در جمعیت سالمندان مبتلا به سرطان می‌باشد.

روش کار: این مطالعه بر روی ۳۱۹ بیمار سالمند مبتلا به سرطان مراجعه‌کننده به مراکز شیمی‌درمانی استان لرستان انجام شد. فرایند ترجمه مطابق با شیوه‌نامه استاندارد سازمان EORTC انجام گردید. برای روانسنجی، روایی صوری و محتوایی توسط ۱۰ کارشناس بررسی و با محاسبه شاخص‌های CVI و CVR تعیین شد. روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی انجام گرفت. پیلایی به دو روش آزمون-بازآزمون بر روی ۳۰ بیمار با فاصله دو هفته و همسانی درونی با محاسبه آلفای کرونباخ ارزیابی شد.

یافته‌ها: نسخه فارسی EORTC QLQ-ELD14 با طی کردن روند ترجمه استاندارد و تأیید کارشناسان، دارای اعتبار و پایایی قابل قبولی است. تحلیل عاملی اکتشافی چهار عامل اصلی تحرک، نگرانی‌ها، حفظ هدف و بار بیماری را تبیین کرد که ۶۷/۸ درصد واریانس را همراه با یک گویه تک سوالی با عنوان حمایت خانواده پوشش می‌دهند. تحلیل عاملی تأییدی نیز مدل چهارعاملی را با شاخص‌های برازش خوب ($TLI=0/991$ و $CFI=0/994$) تأیید نمود. پیلایی کلی با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۸ و روش آزمون-بازآزمون با ضریب همبستگی درون‌خوشه‌ای ۰/۹۱ نشان داده شد. همچنین، زیرمقیاس‌های تحرک، حفظ هدف و بار بیماری از توانایی تمایز معناداری بر اساس وضعیت عملکردی بیماران برخوردار بودند.

نتیجه‌گیری: نسخه فارسی EORTC QLQ-ELD14 ابزاری معتبر و قابل اعتماد است که می‌تواند کیفیت زندگی سالمندان مبتلا به سرطان در ایران را به خوبی ارزیابی کند.

کلیدواژه‌ها: نتوپلاسم‌ها، تطبیق بین‌فرهنگی، کیفیت زندگی، سالمندان، روانسنجی

*Lorestan University of Medical Sciences
Faculty of Khorramabad Nursing & Midwifery*

A Thesis

Presented for the

Degree of Master of Sciences

In Geriatric Nursing

Title

**Persian translation and psychometric evaluation of the
EORTC QLQ-ELD14**

By: Parya Younesi

Supervisor: Dr. Mandana Saki

Advisor: Dr. Fatemeh Mohammadipoor

2025

Abstract

Background and objective: Rapid ageing of Iran's population and the high proportion of cancers among older adults have increased the need to assess health-related quality of life (HRQOL) in this group. Although several cancer QOL instruments exist, no validated Persian tool specifically for older cancer patients is available. This study aimed to produce a standard Persian translation and to evaluate the psychometric properties of the Persian EORTC QLQ-ELD14 in older Iranian cancer patients.

Methods: This psychometric study enrolled 319 elderly cancer patients attending chemotherapy centers in Lorestan Province. Translation followed the EORTC standard forward-backward procedure. Content and face validity were examined by 10 experts using CVR and CVI. Construct validity was assessed by exploratory and confirmatory factor analyses. Reliability was evaluated by internal consistency (Cronbach's α) and test-retest stability (ICC) in a subsample of 30 patients with a two-week interval.

Results: The Persian EORTC QLQ-ELD14 achieved acceptable content and face validity after standard translation and expert review. Exploratory factor analysis yielded four main factors—Mobility, Concerns, Maintaining Purpose, and Burden of Illness—explaining 67.8% of variance, plus a single item on Family Support. Confirmatory factor analysis supported the four-factor model with good fit indices (CFI = 0.994; TLI = 0.991). Overall internal consistency was acceptable (Cronbach's α = 0.68) and test-retest reliability excellent (ICC = 0.91). The Mobility, Maintaining Purpose and Burden subscales discriminated significantly by patients' performance status.

Conclusion: The Persian version of the EORTC QLQ-ELD14 is a valid and reliable instrument for assessing health-related quality of life in older Iranian patients with cancer and can be used in clinical and research settings.

Keywords: Neoplasms, Aged, Psychometrics, Cross-Cultural Comparison, Quality of Life

